

چاويلكەيەكى لە خزمەتى بواری پزىشكىدا

دروشمى زانست بەرەو پىشەو دەروات، ھەر دروشمىك نىيە و گوترايىتەو، بەلكو بە كردهوش دەبىنرئىت تەكنەلۇژىيائى ئەمىرۇكە بە رادىيەك پىشكەوتووه كە داھاتوويەكى ئەوتۇي چاوپروانى لىدەكرئى كە ئىستا لە خەيالىشدا ناگونجىت، ئەم پىشكەوتنە گىشت بواریكەنى گرتۆتەو بەتايىبەتى بواری پزىشكى. بۇ نموونە چاويلكەي ھۆشمەندى لە جۇرى Evena Medical يارمەتيدەرنكى باشە بۇ يارىدەرانى پزىشكى و سستەرەكان. ئەم چاويلكەيە بەتەواوى رەگەكانى لىدانى دەرزى دەستىشان دەكات و دەيدۇزىتەو، چونكە ئەگەر سەرنج بىدەن زۇر لەوانەي كە دەرزى لىدەدەن ماويەك بە دواي شارەگدا دەگەرپىن، جار ھەيە ھەر نايدۇزىنەو ئەوكاتە كارەساتى مەترسىدار روو دەدات، بەتايىبەتى دۆزىنەوى شارەگ لە منداڭ و ئەوانەي زۇر كىشيان لەسەرئىيە، بەلام بەھۆي ئەو چاويلكەيەو دەتوانى بە سوود وەرگرتن لە رووناكىيەك كە بە NIR ناسراو، بەتەواوى شارەگەكان دەستىشان بەدات. جگە لەوھش تەكنەلۇژىيەكى تىدایە بۇ نموونە كەسك كە چا و لە ئەندامى جەستەي كەسك دەكات دەتوانىت زانىارىيى ورد لەسەر ئەو ئەندامى بزانىت، چاويلكەكە وئەي تايىبەتى پزىشكى دەگرتىت و وئىنەكان لە رىڭكاي بىلوتوس يان وای - فايەو بۇ ئامىرەكانى دىكە بگوازىنەو. نە تەنيا وئە بەلكو فىلمىش ھەلدەگرتەو.

وئەيەكى باش بە مۆبايلەكەت بگرە!

لاستىكى و لىننىزىكى بچوك كە دەكەوئتە شوئىنى كامىرائى مۆبايلەكان. تەنانەت بەھۆي ئەو عەدەسەو دەتوانىت وئەيەك 8 جار گەورەتر بکەيەو. ئەيىزى مايكرۇ بۇ گىشت مۆبايلىكى ھۆشمەند دەگونجىت.

راستە كامىرائى زۇر مۆبايل وئەكانى كوالىتبان زۇر لەسەرئىيە، ركابەرى دەكەن لەگەل كامىرا سەرکەوتووهكان، بەلام ھەموو مۆبايلىك وانىيە.. يان كامىرائى مۆبايل ناتوانىت وئەيەك كە نىيازتە بىگرى زۇر گەورە بکاتەو. ئىزى مايكرۇ (Easy-macro) كەرەسەيەكى بچووكى بە سوود، كە دەكرىت بەھۆيەو بە ئاسانتىن شىو لىننىزى مايكرۇ لە كامىرائى مۆبايلە ھۆشمەندەكان بەخى. لە راستىدا پىكھاتووه لە بازىيەكى

تەبلىتىش بوو بە ئامپىرى گەيمەر

سىستېمى ئىندىۋىدى لەسەرە، جگە لەۋەش ۋەك مۇبايلىك ھەممو ئەرکەكانى مۇبايلى تەنجام دەدات، چونكە سىمكارى دەخۇئىتتەۋە. تەبلىتى جۇرى JXD S5800 خاۋەنى پىرۇسىسەرىكى زۇر بەھىزە و شاشەكەى 5 ئىنچە و يەك گىگابايت رامەكەيەتى. ھاردەكەى 8 گىگابايتە. دوو كامىراى ھەيە، ئەۋەى پىشەۋە 3 مىگاپىكسلە و ئەۋەى دواۋەش 5 مىگاپىكسل. چەندىن دوگمەى لەسەرە كە تايەتن بە گەمەكردن.

لەو يەك دوو سالەى دوايىدا لە جىھانى دىجىتالى نوئدا، تەبلىت تا رادىيەك بوو بە ركابەرىكى جىدى لاپتۇپ، ھەرچەندە نەتوانراۋە جىگەى لاپتۇپ بگرىتتەۋە، بەلام تانراۋە زۇر تانا و كارايى لاپتۇپ لەخۇيدا ھەلېگرىت، بەھۇى كەم كىشى و يەكبارچەيى رەنگە شوئى نامىزەكانى گەيمەر ۋەك پلەى ستەيشن و پى ئىس پى بگرىتتەۋە. دوايىن تەبلىت كە ھەر مەبەستى گەمەكردن بەرھەم ھاتوۋە، تەبلىتى جۇرى JXD S5800، ئەم تەبلىتە

مەچەكبەندىك پىت دەلىت چەند لەبەر ھەتاۋ بوەستە

كە دەلىن كوردستان بەھەشتە، رەنگە ئەم وشەيە ھەر دەستەۋاژەيەكى شاعىرانە نەپىت بەلكو ھەلقولوى ئەو سروسشە دلر فېنە پىت، لە زۇرىەى ئەو ۋلاتانەى كە گەنجانى ئەم ھەرئەم ھەممو ھەۋلىك دەدەن خۇيان بگەيەننە ئەۋى، كىشەى نەبوونى ھەتاۋ و تىشكى خۇر كىشەيەكى گەۋرەيە، ئەوان لەو نىعمەتە يەزدانىيە بىبەشن... ھەرىۋيە ئەو نامىزەى كە باسى دەكەين زياتر بۇ ۋلاتانى ئەۋروپا گونجاۋە. لە ۋلاتانى سىكاندىنافيا كە خەلك لەبەر ھەتاۋ دەۋەستەن، نازانن دەبىچ چەندە بوەستەن، چونكە مانەۋەى زۇرىش لەبەر ھەتاۋ زىانى ھەيە، بۇيە ئەم مەچەكبەندە لە دەستيان دەكەن، مەچەكبەندى جۇرى UVA+B Sunfriend مەۋداى نىۋان كەمى و زۇرى مانەۋە لەبەر ھەتاۋ دىارى دەكات، ئەو مەچەكبەندە مەترسىيەكانى تىشكى سەرووى ۋەنەۋشەيى كە لەگەل تىشكى خۇردايە بە خاۋەنەكەى رادەگەيەننە. فېتامىن D كە لەگەل تىشكى خۇردايەۋ جەستە پىۋىستىيەتى و دزى شىرپەنجەيە، ئەگەر زۇر بچىتتە ناۋ جەستەتەۋە دىسان مەترسى ھەيە ئەو مەچەكبەندە رىژەى ئەو فېتامىن D دىارى دەكات كە جەستەت ۋەرىدەگرىت. مەچەكبەندەكە تەر ناپىت.

بەراوردىڭ لە نىۋان باشتى

ھەلبۇاردىنى ئەنتى قايرۇسىكى باش ئەۋەندە سانا و ئاسان نىيە، باۋەر بىكەن لە دىيارىكىدىنى باشتىن ئۆتۈمىيىل دۇرارتە، نەك بۇ ئەۋانەي كە شارەزاي ئەۋ بوارە نىن، بىگرە بۇ ئەۋانەي كە سالاننكە لەۋ بوارەشدا كار دەكەن ھەروايە. لىرەدا كورتەبەك لەسەر پىنچ ئەنتى قايرۇسى باشى ئەم سالى باس دەكەين و چاۋنك بە لايەنە باش و خرابەكانى ئەم پىنچ ئەنتى قايرۇسە دادەخشىپىن.

ئەنتى قايرۇسى Norton: ئەنتى قايرۇسى نۇرتۇن كە ھى كۇمىيانى سىمانتىكە، جىگە لەۋەي ئەنتى قايرۇسىكى سەرگەۋتوۋە، چاكىردنەۋەي لايەنى سۇ فتورى كۇمپوتەرىشە. لە تاقىكارىيەكدا دەرگەۋت كە ئەم ئەنتى قايرۇسە جىگە لەۋەي تۋانى 97% قايرۇسەكان بىسپىتەۋە، تۋانى فايەلە خرابوۋەكانىش دەستىشاسان بىكات. بە كورتى لايەنە باشىيەكانى: وردىبىنەيكى زۇر لە سىپىنەۋەي قايرۇسەكاندا. لايەنى سلبى: بوۋنى ھەلەي زۇر لەكاتى سىكانىردىن فايەلەكاندا، بۇ نىمۋنە لەخۇۋە فايلىك بە قايرۇس دەبىنەت گەرچى قايرۇسىش نىيە. ئەنتى قايرۇسى ESET NOOD 32: ئەنتى قايرۇسى نەۋدە 32 و كە ھى كۇمىيانى ESET، خىزىيەكەي لە زۇرەي ئەنتى قايرۇسە سەرگەۋتوۋەكان زىاترە ۋەك كاسپراسكاى و نۇرتۇن. لە تاقىكارىيەكدا تۋانى 100% فايەلە تىكەدەكان بىناسى. بەلام لە سىپىنەۋەي تۋانى 60% بىسپىتەۋە. لايەنى سەرگەۋتوۋى ئەم ئەنتى قايرۇسە، خىزىي و ئەمىنەتتى زۇر، لايەنى سىلبەكەي، پاككەرەۋەيەكى لاۋاز، بەكارھىنانى دۇۋار.. ئەنتى قايرۇسى kaspersky: ئەنتى قايرۇسى كاسپراسكاى بىگومان يەككىلە ناسراۋترىن ئەنتى قايرۇسى جىھانە، كە ھەمىشە ۋەك ئەنتى قايرۇسىكى بەھىز و بەسۋود سەبىرى كراۋە. يەككىلە لە سى ئەنتى قايرۇسە سەرگەۋتوۋەكەي سالى 2013 بوۋە، بەلام خالى لاۋازى ئەۋ لەۋەدابوۋە كە خىزىي سىستەمەكەي دابەزانىدوۋە. بە كورتى لايەنى باشى ئەم ئەنتى قايرۇسە: وردىبىنەيكى زۇر، ئەمىنەتتەيەكى زۇر، پەيۋەندىيەكى بەھىز.

لە دوورەۋە چاۋدېرىي كارەباي مائەۋە بىكە

زۇرچار ھەيە بەيچ ھىچ سوۋدىك كارەبايەكى زۇر بە فېرۇ دەۋرات، ئەگەر تۋانابا ئامېرىك ھەبا كە كۇنترۇل و چاۋدېرى كارەباي كىرەبا سوۋدى زۇرى ھەبوۋ، بەلام دىزىيەنەيكى بوۋى وزى كارەبا Roger (Yiu) تۋانىۋەتتى پىلاكى ھۇشەمەند و سمارت بەرھەم بىننى كە لەگەل مۇبايلىمەۋە پەيۋەند دەرتىن و لە رىنگاى دوورەۋە دەتۋانى چاۋدېرىي كەلۈپەلەكانى مائەۋەت بىكەي. بۇ نىمۋنە لە دوورەۋە بزانى كە گىزىرەكەت ئاۋەكەي گەرم كىرۋە و ئىدىي پىۋىست بەۋە ناكات چىدى كارەبا بە فېرۇبىدات. يان لەبىرت چوۋە كە سىپىلتى مائەۋە بىكۇرۇنەۋە ھەر لە دوورەۋە لە رىنگاى مۇبايلىكەتەۋە بىكۇرۇنەۋە. يان دەتەۋى لە رىنگاى دوورەۋە تانكى ئاۋ پى بىكەي و موزەخە پىبىكەي... پىلاكى ھۇشەمەندى Smart Power Strip گىشت ئەۋ كارناسانىيەنە دەكات. تەنەنەت دەزانى ھەركام لەۋ ئامېرىانە لەمانگىكىدا چەندىان وزە وىستوۋە و چەند خەرجى تىچوۋە.

ھەر چارە و ۋەلامى پرسىارىك

خوئەنەيكى بەرپىز دەپرسىت ئەكاۋنتىكى سىكايىم ھەيە و لەگەل ھەندىك لە ھاۋرپىيانم بە سكاىي قسە دەكەم، ئايا دەكرىت ئەۋ ھاۋرپىيانەي كە لە فەيسىبوۋىدا ھەمىن بىتۋانم لە سكاىيىدا لەگەلىان قسە بىكەم؟ بەلى، خوئەنەي بەرپىز بىگومان دەتۋانى، ھەر كە سكاىيەكەت دەكەۋە، لە شىرتى سەرۋەدا فەرمانى contacts دابگرە و لەۋىدا بىچۇ بۇ contact list و لەۋىدا facebook ھەلبۇرۇرە. ئىدىي بە ئاسانى گىشت ئەۋ ھاۋرپىيانەت كە لە فەيسىبوۋىدا ھەتت دىئە ناۋ لىستى سكاىيەكەتەۋە. ئىدىي بە وىستى خۇت دەتۋانى لەگەل ھەركام لە ھاۋرپىيانەت قسە بىكەي. بۇ زانىيارى زىاترى بەرپىزتان، پىچەۋانەكەشى دەكرىت، واتە دەكرىت لىستى ئەۋ ھاۋرپىيانەت كە لە سكاىيىدا ھەتت بىيانەي بۇ لىستى فەيسىبوۋىكەت. چۈنكە فەيسىبوۋى و سكاىيى دوو سال لەمەۋەبەر لە رىكەۋتتىكىدا پەيۋەندى دامەزاندانىان لەگەل يەكتر دروست كىرۋە و بوۋنەتە لىنكى يەكتر.

رىن ئەنتى قايرۆسەكاندا

لايەنە سلبىيەكەي: خىزايىيەكەي كەم، دابەزاندنى خىزايىيە سىستەم.

ئەنتى قايرۆسى Bitdefender Total Security: زۆركەس پىيان وايە ئەم ئەنتى قايرۆسە باشترە لە ئەنتى قايرۆسى كاسپراسكاي، لەمسالدا بە پلەي %99 لە رىزى دوومى باشترىن ئەنتى قايرۆسدا ھات. ئەم ئەنتى قايرۆسە پارىزەرىكى باشە بۇ ئەوي كە بەسۆردەكان نەدزىن، ھەرۋەھا جموجۇلى گوماناوى لەسەر كۆمپيوتەرەكەت ئەنجام نەدرىت. بەلام ئەگەر پىشووتر قايرۆس لەسەر كۆمپيوتەرەكەت بىت ئەم ئەنتى قايرۆسە ھەستى پىناكات، جگە لەودەش بەشىكى زۆر لە ھارد داگىر دەكات و خىزايىيە سىستەمىش دادبەزىنى. لايەنى باشەكانى بە كورتى: تواناى ناساندنىكى مامناوندى ھەيە، لايەنى سلبى: خىزايىيەكەي كەمە.

ئەنتى قايرۆسى Avast: ئەمە لە جىھاندا لايەنگرىكى زۆرى ھەيە، ئەم ئەنتى قايرۆسە ھىچ كاريگەرىيەكى خراب لەسەر سىستەمەكەت دانانن. توانايەكى باشى لە ناساندنى مەترسىيەكانى ئىنتەرنىتى و غەيرى ئىنتەرنىتى، ھەرۋەھا گەر سايتىكىش دەكەيەوۋە ناگادارت دەكاتەوۋە كە ئەم سايتە مەترسى بۇ سەر كۆمپيوتەرەكەت ھەيە يان نىيە. لايەنى باشەكانى ئەنتى قايرۆسى ئافىست: ئەمىنيەتسى باش، خىزايىيە باش، بە خۇزايىيە. لايەنى سلبى، سىنورداركردىنى خزمەتگوزارىيەكانى ھەكەتەي كە بە خۇزايىيە.

لە پلاكە نوپىيەكاندا پىويستت بە شەھنكەرەوۋە نامىنى

ئىستا لە مالمۇۋە چەندىن نامىزى دىجىتالى ھەن كە رۇژانە پىويستىيان بە شەھنكەرنەوۋە ھەيە، وەك مۇبايل، كامىزا، لاپتۇپ... تاد. ھەركام لەوانەش پىويستى بە شەھنكەرەوۋەكى تايىبەتە، يان جار ھەيە دەجىيە شوئىنىك كە شەھنكەرەوۋە تايىبەت بە نامىزەكەي تۆي لى نىيە، ئەوكات گىرەت دىتتە پىش... بەلام رەنگە لە داھاتوودا ھەر لە سەرەتاي بەستىنى كاربا بۇ مالمۇۋە پلاكى تايىبەت بە شەھنكەرنەوۋە دابندىرت، وەك پلاكى جۆرى thingCHARGER كە بەھۇيەوۋە ھەم مۇبايل و ھەم تەبلىت و نامىزەكانى دىكە شەھنكەرنەوۋە و پىويستى بە شەھنكەرەوۋە دىكە نىيە. پلاكى كاربايى جۆرى thingCHARGER ھەمسو ئەو كەلئىناسەي تىدايە كە بۇجۆرى مۇبايلە ھۇشمەندەكان، تەبلىت، كامىزا، كىتبخانەي دىجىتالى و زۆر كەرەسەي دىكەش كە پىويستىيان بە شەھنكەرنەوۋە ھەيە. تەنانەت دەكرىت ھەر پلاكىك لە يەك كاتدا سى نامىز شەھنكەتەوۋە.

سايىتىك بۇ كىردنەوۋەي فايەلە زىبەكان

زىبىكردى واتە دەبلىك پەستەنەوۋەي فايەلەكان بۇ ئەوۋى كە قەبارەيەكى زۆر نەگىن، گىرەنگى خۇي ھەيە، بەتايىبەتى كە نىيازەت ھەيە ئەو فايالەنە لەسەر ئىنتەرنىت دابنى، يان بۇ كەسىكى بەرى بىكەي، تەنانەت زۆر پىرۇگراممى گىرەنگىش كە لە سەدان فايىل پىكەتتون بە زىب كراون و لەمەك فايىلدا كۆكراونەتەوۋە، بۇ كىردنەوۋەي فايىلىكى زىب پىويست بە پىرۇگراممى تايىبەت بە كىردنەوۋەي ئەو فايالەنە دەكات، بەلام ئەگەر لەسەر كۆمپيوتەرەكەت ئەو پىرۇگراممە نەبىت چۇن فايىلە زىبىكاراۋەكان دەكەيەوۋە..

رىنگاكە ناسانە، سايىتى Unziponline.com سايىتىكى بە سوودە بۇ ئەم مەبەستە كە بەھۇيەوۋە دەكرىت ھەمسو جۆرە فايىلىكى زىب بەكەيەوۋە بەرى ئەوۋى كە پىويستت بە ھىچ پىرۇگراممىك ھەبىت. ھەر ئەوۋەندە بەسە ئەو فايالەنە كە مەبەستە بىكرىتەوۋە لەو سايىتەدا ئەپەلۇدى بىكە و پاش كۆتايى ئەپەلۇدەكە، فەرمانى Upload queue دابگەرە تا فايىلھا بۇ كىردنەوۋە نامادەن، تەنانەت دەكرىت 10 فايىل پىكەوۋە بەكەيەوۋە، دواى تەواۋى كارەكان لىستىك لە فايىلەكان دەبىنى ھەر فايىلك كە مەبەستە دانلۇدى بىكە.